

Besluit van 8 november 2023 houdende opleidings-, erkennings- en (her)registratie-eisen voor het specialisme ouderengeneeskunde*

(Besluit specialisme ouderengeneeskunde)

Het College Geneeskundige Specialismen,

gelet op artikel 14, tweede lid, onder d, van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg en artikel 11 van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst;

gezien de adviezen van Federatie Medisch Specialisten, Landelijke Vereniging van Artsen in Dienstverband, Landelijke Huisartsen Vereniging, Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten, Samenwerkende opleidingen tot specialist ouderengeneeskunde Nederland, Vereniging voor Artsen in opleiding tot Specialist Ouderengeneeskunde, Verenso;

BESLUIT:

* In de Staatscourant van 29 januari 2024, nr. 2585 is mededeling gedaan van vaststelling van het besluit door het CGS en de instemming daarmee van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Dit besluit treedt in werking op 1 september 2024.

Hoofdstuk A **Algemene bepalingen**

A.1. **Begripsomschrijvingen**

In dit besluit wordt verstaan onder landelijk opleidingsplan (LOP):

het landelijk opleidingsplan voor de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde;

specialisme ouderengeneeskunde:

het specialisme dat zich richt op het behouden of bereiken van het optimale niveau van functionele autonomie en kwaliteit van leven voor ouderen en chronisch zieken met complexe problematiek. Het specialisme integreert medische deskundigheid op dit gebied met deskundigheid op het gebied van zorgdiagnostiek, zorgprognostiek en zorgmanagement.

A.2. **Opleidingsplan**

De opleiding tot specialist ouderengeneeskunde voldoet aan het LOP.

Hoofdstuk B **De opleiding**

B.1. **Specialismegebonden competenties**

1. De opleiding is gericht op het bereiken van de door het CGS vastgestelde algemene competenties en specialismegebonden competenties.
2. De specialismegebonden competenties zijn vastgelegd in het LOP.

B.2. **Structuur opleiding**

1. De praktijkopleiding bestaat uit een basisfase gevolgd door een verdiepingsfase en omvat twee doorlopende leerlijnen.
2. De basisfase bestaat uit de volgende onderdelen:
 - a. Intramurale zorg 1;
 - b. Geriatrische revalidatie; en
 - c. Ziekenhuisstage.
3. De verdiepingsfase bestaat uit de volgende onderdelen:
 - a. Ambulante zorg;
 - b. Intramurale zorg 2; en
 - c. Verdiepingsperiode met keuzestages.
4. De doorlopende leerlijnen betreffen leiderschap en wetenschappelijke vorming.

B.3. **Inhoud van de opleiding**

De opleiding omvat de volgende kenmerkende beroepsactiviteiten (KBA's):

- a. uitvoeren van een geriatrisch assessment;
- b. opstellen en (doen) uitvoeren van een behandelplan;
- c. uitvoeren van spoedeisende ouderengeneeskunde;
- d. proactieve zorgplanning;
- e. beoordelen van wilsbekwaamheid;
- f. omgaan met onvrijwillige zorg;
- g. uitvoeren van een medicatie evaluatie;
- h. infectiepreventie/infectie uitbraakmanagement;
- i. uitvoeren van een consultatie;
- j. regie voeren en samenwerken binnen interprofessionele teams;
- k. participeren in geriatrische netwerken, zorg- en behandelketens;
- l. participeren in en bijdragen aan kwaliteitsbewaking van zorg en behandeling;

- m. superviseren van zorgprofessionals (in opleiding); en
- n. bijdragen aan de ontwikkeling en innovatie van de ouderengeneeskunde.

B.4. Praktijkopleiding

In aanvulling op artikel B.7, eerste lid, onder d en artikel E.3 van het Kaderbesluit CGS geldt dat de praktijkopleiding tenminste de helft van een voltijdse aanstelling beslaat.

B.5. Diensten

1. De aios doet diensten tijdens de opleidingsonderdelen, bedoeld in artikel B.2, tweede lid onder a en b en derde lid onder b, alsmede bedoeld in artikel B.2, derde lid onder a en c, voor zover het een intramurale stage respectievelijk intramurale keuzestage betreft als bedoeld in het LOP.
2. De diensten omvatten ten minste één keer per drie weken een avond- of nachtdienst en ten minste één dag weekenddienst per zes weken.
3. In aanvulling op de diensten, bedoeld in het tweede lid, kan de aios afhankelijk van diens leerdoelen avond-, nacht-, of weekenddiensten doen tijdens een ziekenhuisstage of ouderenpsychiatriestage, als omschreven in het LOP.
4. Voor de avond-, nacht- en weekenddiensten geldt als maximum het daarover bepaalde in de CAO van de stichting SBOH.

B.6. Cursorisch onderwijs

Het landelijk cursorisch onderwijs vindt plaats overeenkomstig het LOP.

Hoofdstuk C De erkenning

C.1. Eisen voor erkenning als opleider

In aanvulling op het Kaderbesluit CGS voldoet de specialist voor erkenning als opleider aan de volgende eisen:

- a. deze is ten minste 16 uur per week werkzaam in de directe patiëntenzorg als specialist ouderengeneeskunde;
- b. deze is daarnaast 0,2 fte beschikbaar voor de opleiding;
- c. indien er sprake is van een opleidingsgroep borgt de opleider dat de opleidingsgroep 0,2 fte beschikbaar heeft voor elke aios.

C.2. Eisen voor erkenning als opleidingsinstelling

In aanvulling op het Kaderbesluit CGS voldoet een instelling voor erkenning als opleidingsinstelling aan de volgende eisen:

- a. in de werkzaamheden binnen de instelling komen de gebruikelijke facetten van het specialisme ouderengeneeskunde aan de orde;
- b. de instelling beschikt over adequate medisch-administratieve ondersteuning;
- c. voor de instelling zijn tenminste drie van de volgende consultants beschikbaar: een psychiater, een neuroloog, een internist, een klinisch geriater, een revalidatiearts, een chirurg of orthopedisch chirurg en een dermatoloog;
- d. er is een ruimte waar de aios zich kan terugtrekken voor werk, studie of tijdens diensten.

C.3. Aanvullende eisen voor de erkenning als opleidingsinstelling voor het opleidingsonderdeel Intramurale zorg 1 of Intramurale zorg 2

In aanvulling op het Kaderbesluit CGS en artikel C.2 voldoet een instelling voor erkenning als opleidingsinstelling voor het opleidingsonderdeel Intramurale zorg 1 of Intramurale zorg 2 aan de volgende eisen:

- a. de instelling beschikt over in totaal ten minste 100 bedden voor intramurale behandeling voor zowel somatische als psychogeriatrische zorg gezamenlijk;

- b. voor de instelling zijn in ieder geval de volgende disciplines voor consultatie beschikbaar: een verpleegkundige, een fysiotherapeut, een ergotherapeut, een logopedist, een diëtist, een gezondheidszorgpsycholoog of psycholoog en een toezichthoudend apotheker.

C.4. Aanvullende eisen voor de erkenning als opleidingsinstelling voor het opleidingsonderdeel Geriatrische Revalidatie

In aanvulling op het Kaderbesluit CGS en artikel C.2 voldoet een instelling voor erkenning als opleidingsinstelling voor het opleidingsonderdeel Geriatrische Revalidatie aan de volgende eisen:

- a. de instelling beschikt over een afdeling voor Geriatrische Revalidatie, met ten minste 20 bedden voor revalidatie;
- b. voor de instelling zijn in ieder geval de volgende disciplines voor consultatie beschikbaar: een verpleegkundige, een fysiotherapeut, een ergotherapeut, een logopedist, een diëtist, een gezondheidszorgpsycholoog of psycholoog, een revalidatiearts en een toezichthoudend apotheker.

C.5. Aanvullende eisen voor de erkenning als opleidingsinstelling voor het opleidingsonderdeel Ambulante zorg

In aanvulling op het Kaderbesluit CGS en artikel C.2 voldoet een instelling voor erkenning als opleidingsinstelling voor het opleidingsonderdeel Ambulante zorg aan de volgende eisen:

- a. de instelling verleent zorg en behandeling aan zelfstandig wonende ouderen of chronisch zieken met complexe problematiek;
- b. voor de instelling zijn in ieder geval de volgende disciplines voor consultatie beschikbaar binnen of buiten de betreffende instelling: verpleegkundige en gezondheidszorgpsycholoog;
- c. de instelling verleent de zorg en behandeling bij de patiënt thuis vanuit een GGZ-instelling, ouderenzorgorganisatie of eerstelijnspraktijk.

Hoofdstuk D Herregistratie

D.1. Werkzaam als specialist ouderengeneeskunde

Het werkzaam zijn als specialist ouderengeneeskunde omvat elk van de volgende aspecten:

- a. het verrichten van algemene en specialistische medische diagnostiek, behandeling en begeleiding;
- b. het beoordelen en vaststellen van de individueel aangewezen zorg op basis van ziektegerichte diagnostiek en ziektegevolgen-diagnostiek;
- c. het maken van een inschatting van de ontwikkeling van de zorgvraag; en
- d. het sturen van de zorginspanningen op het niveau van het individuele zorg- of behandelplan en sturen van de daarbij in te zetten disciplines om de vastgestelde doelen te realiseren respectievelijk het volgen en monitoren van de patiënt in relatie tot zijn zorgsysteem.

Hoofdstuk E Slotbepalingen

E.1. Overgangsbepaling

1. Dit besluit is van toepassing op de aios die op of na 1 september 2024 met de opleiding start.
2. Op de aios die op 31 augustus 2024 in opleiding is tot specialist ouderengeneeskunde is het Besluit specialismen ouderengeneeskunde van 11 december 2019 van toepassing.
3. De besluiten tot erkenning door de RGS als opleidingsinstelling die golden tot 1 september 2024 blijven van toepassing op de opleidingsinstelling waaraan erkenning is verleend voor 1 september 2024. De betreffende opleidingsinstelling behoudt de erkenning totdat deze van rechtswege vervalt, wordt ingetrokken of opnieuw wordt verleend.
4. De erkenning van de opleidingsinstelling, bedoeld in het derde lid omvat de bevoegdheid om de aios

bedoeld in het eerste lid of tweede lid, op te leiden overeenkomstig het Besluit specialisme ouderengeneeskunde van 11 december 2019 respectievelijk dit besluit.

E.2. Intrekking besluit

Het Besluit specialisme ouderengeneeskunde van 11 december 2019 wordt ingetrokken.

E.3. Bekendmaking

1. Dit besluit, alsmede wijziging daarvan, behoeft instemming van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
2. In de Staatscourant wordt mededeling gedaan van de instemming van de minister en van de vaststelling en wijziging van dit besluit. Daarnaast wordt mededeling gedaan in het officiële orgaan van de KNMG.
3. De mededeling in het officiële orgaan van de KNMG bevat tenminste de titel van het besluit of wijziging en de datum van inwerkingtreding van het besluit of wijziging.
4. De integrale tekst van dit besluit zal op de website van de KNMG worden geplaatst (www.knmg.nl).

E.4. Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking op 1 september 2024.
2. Indien de Staatscourant waarin de vaststelling van dit besluit en het instemmingsbesluit, bedoeld in artikel E.3, eerste lid, worden geplaatst, wordt uitgegeven na 31 augustus 2024, treedt dit besluit in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij worden geplaatst, en werkt zij terug tot en met 1 september 2024.

E.5. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit specialisme ouderengeneeskunde.

Utrecht, 8 november 2023

dr. M. Jambroes
voorzitter CGS

mr. M.C.J. Rozijn,
secretaris CGS

Toelichting

Algemeen

Dit besluit bevat de aanvullende opleidings-, erkennings- en (her)registratie-eisen voor het specialisme ouderengeneeskunde.

Artikelsgewijs

Artikel A.2.

In het Kaderbesluit CGS is vastgelegd wie een opleidingsplan opstelt en aan welke vereisten dit moet voldoen: het bevat ten minste een beschrijving van de inhoud van de opleiding, van de structuur van de opleiding, van de specialismegebonden competenties, etc. Door hier opleiding te omschrijven als 'de opleiding die voldoet aan het LOP, wordt het opleidingsplan van SOON verankerd in de regelgeving van het CGS. Deze omschrijving laat onverlet dat de opleiding ook aan de algemene eisen van het Kaderbesluit CGS en aan dit besluit dient te voldoen.

Artikel B.2.

Dit artikel bevat een kort overzicht van de structuur van de opleiding. De onderdelen staan rechtstreeks in verband met de erkenningseisen van artikel C.3, C.4, C.5.

Derde lid onder a: tijdens de verdiepingfase ambulante zorg is een stage ouderenpsychiatrie mogelijk.

Artikel B.4. Praktijkopleiding

De strekking van dit artikel is dat het praktijkgedeelte van de opleiding tenminste de helft van een voltijdse aanstelling moet beslaan. Dat houdt 19 uur per week praktijkgedeelte in, een omvang die minimaal nodig geacht wordt voor competentieverwerving voor het specialisme ouderengeneeskunde. Omdat de opleiding daarnaast gemiddeld een dag per week (6,5 uur) cursorisch onderwijs kent, betekent dit een minimale aanstelling van 25,5 uur per week, uitgaande van een 38-urige werkweek.

Artikel D.1.

Dit is een nadere invulling van het bepaalde in artikel D.9. van het Kaderbesluit CGS.